

Üzletszerű ingó értékesítés: elfogytak a szakmai ellenérvek! (2012.03.16.)

Egy téves bírói döntés született az üzletszerű ingó értékesítéssel kapcsolatban, vagy az új Alaptörvény (Alkotmány) tág teret nyit az adóhatóság önkényes jogértelmezéseinek? dr. Kopinja Mária bíró (Fővárosi Törvényszék) kifogva a szakmai ellenérvekből, ítéletét a józan észre, a közjóra, az erkölcsre hivatkozással próbálja alátámasztani.

2012. január 1-től hatályos Magyarország új Alaptörvénye. Alig lépett életbe az új Alaptörvény, egy bíró máris kapaszkodót talált benne a hatályos törvényben foglaltak megkerülésére. Még nem akarok általánosítani, ezért egyelőre ezt az ítéletet dr. Kopinja Mária bíró saját elfogult és téves véleményének tekintem, és nem kialakult bírósági gyakorlatnak.

A tényállás: sokan próbálnak internetes aukciós portálokon ingó értékesítéssel többletbevételhez jutni. Az adóhatóság fokozott ellenőrzés alá vonta ezt a területet. A magánszemélyek – helytelenül – úgy gondolták, hogy a jutalék megfizetésével eleget tettek adózási kötelezettségüknek. Az adóhatóság úgy gondolja, hogy a 2005-től hatályos törvényi szabályozásnak nincs kellő visszatartó ereje, ezért határozataiban a már hatályban nem lévő 2004-es szabályokat kívánja alkalmazni. Az okleveles adószakértő határozott véleménye: az adóhatóság jogalkalmazó, ha véleménye szerint a hatályos törvények nem fejtik ki megfelelően hatásukat, akkor a jogalkotóhoz fordulhat, de semmiképpen sincs joga „válogatni” az Szja törvény egyes korábbi években érvényben lévő szabályozásai közül. E témában született ítélet 2012. januárjában, melyben az eljáró bíró (volt APEH jogász) az új Alaptörvényre hivatkozással próbálta védeni az adóhatóság gyakorlatát.

Az Alaptörvény 28. cikke a következőképpen rendelkezik:

„A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.”

Ebből dr. Kopinja Mária bíró ítélete indoklásában az alábbi következtetést vonta le:

„Ezen elv mentén a bíróság megállapítja, hogy az Szja törvény 58.§ (8) bekezdése az alperesi értelmezés elfogadása esetén érheti el a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célját.”

Az alperesi (adóhatósági) értelmezés az, hogy az Szja törvény 2004.évi – jogrendből már kikerült - hatályban nem lévő szövegét kell alkalmazni a hatályos 2005. évi szabályozással szemben. dr. Kopinja Mária bíró nyilvánvalóan tévedett. Egy első éves joghallgató is tudja, hogy az általános szabályokat – ilyen az Alaptörvény 28. cikke is - a speciális rendelkezések felülírják. Így az Szja törvény 58.§ (8) bekezdésben foglalt speciális szabályt nem lehet figyelmen kívül hagyni az Alaptörvény 28. cikkére hivatkozással. Az idézett bírói döntéssel kapcsolatosan 2012. február 3-án a Klubrádióban kifejtette véleményét Takács Albert is.

http://galamus.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=116967&catid=69&Itemid=106&limitstart=3

A Nemzeti Közszerológálati Egyetem alkotmányjogi tanszékének vezetője nem sokat kertelt. A bírósági ítéletről, az ügy teljes részleteinek ismerete nélkül is egyértelműen kijelenhette: tévedett a bíró!

„Takács Albert: – Az előbb egy nagyon érdekes alkotmányjogi problémát vetettek fel az adózással kapcsolatban és a bírósági jogértelmezés veszélyeire sikerült ráirányítani a figyelmet, ezért azt szeretném ehhez a dologhoz hozzátenni, hogy valóban az Alkotmány, az Alaptörvény, ami január elsejétől hatályos, számos értéktartalmú megfogalmazást foglal magába, és ezek a jogalkalmazás számára is irányadóak. Ebben az esetben a bíró egyértelműen rossz döntést hozott, és ez nemcsak az Alkotmány miatt van így, hiszen ezt az új alkotmányozási stílust, az Alkotmány új szövegét nyilván mindenkinek tanulnia kell, egészen egyszerűen azért, mert az Alkotmányra nem lehet hivatkozni, pontosabban döntést nem lehet rá alapítani akkor, ha van olyan jogszabály, amelyik nálánál konkrétabb, részletesebb szabályt ad. Ez azt jelenti, hogy a speciális szabály, a legis specialis, mindig lerontja a legis generalit, ősrégi római jogi elv, ezt az Alkotmány se írja felül. Az a szabály, amire a bíró hivatkozott, hogy a jogszabálynak ésszerű tartalma van, erkölcsös célt szolgál, az nem a jogszabályok közötti választást engedi meg, hogy 2004-est, 2005-öst, 2006-ost alkalmazunk-e, hanem ha a jogszabálynak, egy meghatározott rendelkezésnek bizonytalan az értelme, akkor ezt az értelmet úgy kell megállapítani, hogy feltételezzük, hogy az a konkrét jogszabály erkölcsös, ésszerű, gazdaságos célt szolgál és nem ennek az ellenkezőjét.”

Mindenesetre márciusban (21-én és 23-án) két újabb bírósági döntés várható az üzletszerű ingó értékesítés témában, ugyanazon tényállás mellett. Ekkor kiderülhet, hogy egy kialakulóban lévő bírói gyakorlatról beszélhetünk, vagy csak egy volt APEH-jogász bíró nem tudja magát függetleníteni múltjától, nem tud elfogulatlanul dönten.

dr. Kopinja Mária bíró egyszerre képzei magát egy személyben jogalkotónak és Alkotmánybíróságnak. Az Alaptörvényre hivatkozva ugyanis eseti ügyben hatályos 2005-ös jogszabályt helyez hatályon kívül és egy a jogrendből már kikerült 2004-es jogszabályt helyez hatályába vissza. Ilyen jogköre még az Alkotmánybíróságnak sincs. Az Alkotmánybíróság megsemmisíthet hatályos jogszabályt, de nem veheti át a jogalkotó szerepét, nem helyezhet hatályába vissza a jogrendből már kikerült 2004-es jogszabályt.

Ha elfogadnánk a bíróság érvelését, akkor nem kellene elfogadnunk az egykulcsos adót sem. Helyette a 2010-es szabályozást alkalmaznánk az Alaptörvény 28. cikkére hivatkozással. A több kulcsos progresszív adó felel meg a józanésznek, és a közjónak. Mivel nem egy szűk 20 százalékos kedvezményezett rétegnek kedvezne, hanem az adózók többségének, ezért az erkölcsös cél is a progresszív adótáblával érhető el. Egyértelműen a progresszív adótáblával érhető el a gazdaságos cél is, mivel így nem esik ki a költségvetésből 500 milliárd. Hova jutnánk, ha az adóhatóság és a bíróságok az Alaptörvényre hivatkozással szabadon válogathatnának az adótörvények egyes évjáratái között? Szerintem adóügyi anarchiához, adóhatósági diktatúrához!

Angyal József okleveles adószakértő